SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 2783

Warszawa, 9 listopada 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie uczczenia Powstania Zamojskiego w 80. rocznicę jego wybuchu.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Sławomira Zawiślaka.

(-) Waldemar Andzel; (-) Zbigniew Babalski; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Witold Czarnecki; (-) Przemysław Drabek; (-) Elżbieta Duda; (-) Jan Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Adam Gawęda; (-) Czesław Hoc; (-) Michał Jach; (-) Fryderyk Kapinos; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Grzegorz Lorek; (-) Ewa Malik; (-) Anna Milczanowska; (-) Anna Paluch; (-) Teresa Pamuła; (-) Monika Pawłowska; (-) Violetta Porowska; (-) Marcin Porzucek; (-) Krzysztof Szulowski; (-) Adam Śnieżek; (-) Jacek Świat; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Teresa Wargocka; (-) Jan Warzecha; (-) Sławomir Zawiślak; (-) Tomasz Zieliński.

Projekt

UCHWAŁA

SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia ...

w sprawie uczczenia Powstania Zamojskiego w 80. rocznicę jego wybuchu

Powstanie Zamojskie było zbrojną odpowiedzią Polskiego Państwa Podziemnego na ludobójczą akcję wysiedleń Zamojszczyzny, jednego z najokrutniejszych aktów terroru hitlerowskich Niemiec wobec Narodu Polskiego.

Niemiecki Generalny Plan Wschodni przewidywał przekształcenie Zamojszczyzny w niemiecką „przestrzeń życiową". Przymusowe wysiedlenia Polaków rozpoczęły się w nocy z 27 na 28 listopada 1942 r. – III Rzesza była wówczas u szczytu potęgi.

Brutalność wysiedleń spowodowała natychmiastową reakcję polskich formacji niepodległościowych. Na niemieckie zbrodnie odpowiedziały kontratakiem lokalne oddziały partyzanckie Armii Krajowej i Batalionów Chłopskich. Obronę ludności nakazywał rozkaz Dowódcy AK generała Stefana Roweckiego „Grota" z 24 grudnia 1942 r. Komendant Główny BCh Franciszek Kamiński zdecydował o wejściu do działań Kompanii Kadrowej i innych oddziałów Batalionów Chłopskich.

Dzięki zdobyciu przez wywiad Armii Krajowej listy miejscowości przeznaczonych do wysiedlenia, udawało się ewakuować zagrożoną ludność. Oddziały partyzanckie atakowały formacje dokonujące wysiedleń, linie komunikacyjne okupanta, posterunki policji, nasiedlone przez volksdeutschów wsie. Do lutego 1943 r. polskie podziemie przeprowadziło przeciwko okupantowi ponad 120 akcji zbrojnych. Działania wojskowe Polskiego Państwa Podziemnego wspierała ludność cywilna. Mieszkańcy wstępowali do walczących oddziałów, wieś „żywiła" partyzantów i zapewniała im kwatery.

Najważniejsze starcia Powstania Zamojskiego to m.in. bitwa pod Wojdą, akcja odwetowa AK na niemiecką kolonię Cieszyn, zwycięska bitwa czterech kompanii BCh pod dowództwem kapitana Franciszka Bartłomowicza „Grzmota" oraz plutonu AK Bronisława Piaseckiego „Lisa" pod Zaborecznem oraz odwetowa akcja AK „Wieniec II" - masowy atak na obiekty i linie kolejowe.

Walka zbrojna w obronie wysiedlanej ludności Zamojszczyzny była największym pod względem czasowym i terytorialnym aktem zorganizowanego oporu Polskiego Państwa Podziemnego przeciwko zbrodniczej polityce niemieckiej na ziemiach okupowanych, Niemcy działania odwetowe polskiego podziemia określili mianem Powstania Zamojskiego. Wobec siły polskiego oporu, 22 lutego 1943 r. Generalny Gubernator Hans Frank nakazał przerwanie akcji. Niemcy planowali wysiedlić prawie 700 miejscowości – zdołali uczynić to wobec mieszkańców 293 wsi.

W 80. rocznicę wybuchu Powstania Zamojskiego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd żołnierzom Polskiego Państwa Podziemnego, którzy walcząc o wolną Ojczyznę, nieśli pomoc i ratunek mieszkańcom Zamojszczyzny w tych tragicznych dniach, skutecznie przeciwstawiając się niemieckiej zaplanowanej eksterminacji Narodu Polskiego.